

Biskop Marianne Gaardens prædikenen ved gudstjenesten 1. juledag den 25. december 2018 i Maribo Domkirke

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Og det skete i de dage,
at der udgik en befaling fra kejser Augustus
om at holde folketælling i hele verden.
Det var den første folketælling,
mens Kvirinius var statholder i Syrien.

Og alle drog hen for at lade sig indskrive,
hver til sin by.
Også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa,
til Davids by, som hedder Betlehem,
fordi han var af Davids hus og slægt,
for at lade sig indskrive sammen med Maria,
sin forlovede, som ventede et barn.

Og mens de var dér,
kom tiden, da hun skulle føde;
og hun fødte sin søn, den førstefødte,
og svøbte ham og lagde ham i en krybbe,
for der var ikke plads til dem i herberget.

I den samme egn var der hyrder,
som lå ude på marken og holdt nattevagt
over deres hjord.

Da stod Herrens engel for dem,
og Herrens herlighed strålede om dem,
og de blev grebet af stor frygt.

Men englen sagde til dem: »Frygt ikke!
Se, jeg forkynder jer en stor glæde,
som skal være for hele folket:
I dag er der født jer en frelser i Davids by;
han er Kristus, Herren.

Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.«

Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang:

Ære være Gud i det højeste og på jorden!
Fred til mennesker med Guds velbehag!

Luk 2,1-14

Juleaften er overstået. Anden, flæskestegen og risalamanden spist, lysene på juletræet er brændt ned, julesalmerne er sunget og gaverne er pakket ud. Familien har været samlet og er det måske stadigvæk.

Der er intet tidspunkt på året, hvor vi danskere følger traditionerne som i julen. Her skal alting være, som de plejer, men med tiden sker der alligevel små forskydninger. Julemaden laves lidt anderledes, konfekten skiftes måske ud med hjemmelavede flødeboller, eller en ny tradition tilføjes, når en ny person kommer ind i familien.

Men hvem er det egentlig, der bestemmer i familien?
Fx bestemmer størrelsen på juletræet?
Om det skal være and, gås, flæskesteg – eller vegetarmad?
Eller hvem, der skal holde jul hos hvem?

Er det børnene, forældrene, svigerbørnene eller måske bedsteforældre? Ofte forstørres følelserne i julen, og der sættes lup på familiemønstrene, både de velfungerende og de konfliktyldte. Så hvem er det egentlig, der bestemmer i familien? I ved sikkert godt hver især, hvem der bestemmer i jeres familie.

Et kirkeligt nyhedsmedie har rettet opmærksomheden mod, hvem der egentlig bestemmer i folkekirken. Læserne er inviteret til at nominere den eller de mest indflydelsesrige personer i folkekirken. Man kan trække på smilebåndet, men det ligger til den menneskelige natur at ville vide hvem, der har magten og bestemmer.

Hver år udgiver avisen Berlingske Tidende en oversigt over de mest indflydelsesrige mennesker her i landet.
Det amerikanske erhvervsmagasin, Forbes publicerer en tilsvarende liste med de mest magtfulde mennesker i hele verdenen.

Både på den nationale og den internationale liste er der verdensledere, politikere, milliardærer og virksomhedsejere at finde blandt de 10 mest indflydelsesrige personer.

Havde man på Jesu tid for 2000 år siden, også udarbejdet en liste over de mest magtfulde personer, så ville Romerrigets kejser være at finde på den internationale liste og jødernes konge være at finde på den nationale liste.

Men helt sikkert ikke det lille sårbare barn, der blev født under ydmyge forhold i en stald julenat i Betlehem, langt, væk fra royal luksus og kongeslotte, og langt, langt væk fra magtens centrum.

Men hvad ved du i dag egentlig om den romerske kejser?

Måske ved du, at han ville omlægge skatterne og have styr på indbyggerne i hele Romerriget og deres ejendomme.

Så meget magt havde han, at han kunne kommandere alle mand af huse og hjem til deres slægts fødeby.

Men ville vi overhovedet kende hans navn, hvis ikke det blev nævnt i juleevangeliet? ”Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden.”

Og hvad med jødernes konge? Ved du, hvad han hed?

Måske kender du udtrykket ”Fra Herodes til Pilatus”, men hvad ved du egentlig om kong Herodes?

Måske har du hørt, at han befalede, at alle drengebørn under to år skulle slås ihjel i Betlehem, fordi han frygtede, at den lille nyfødte i stalden skulle tage magten fra ham. Egentlig er det forunderligt at tænke på, at en magtfuld mand som kong Herodes føler sig truet af et lille magtesløst barn.

Måske ved du også, at Josef og Maria flygtede, som mennesker fortsat gør det i dag, fordi de ville beskytte deres lille nyfødte barn.

Men hvad ved du ellers om Herodes og Augustus?

Vi kender kun deres navne, fordi de navne nævnes i forbindelse med det lille barn, der blev født i en stald og lagt i en krybbe julenat.

Her 2000 år senere ved vi, at barnet i krybben overlevede flugten til Ægypten, at han ikke blev en almindelig konge eller kejser, heller ikke politiker, milliardær eller virksomhedsejer. Han prædikede, at det vigtigste af alt er at elske Gud og sin næste som sig selv, og han viste det ved selv at leve sit liv for at tjene andre, og han endte sit liv på et kors kun 30 år gammel.

Men hvem af de tre, kejseren, kongen eller det lille barn har haft den største indflydelse på verdenen?

Hvem forandrede og forandrede verdenen?

Hvem taler vi stadigvæk om her 2000 år efter?

Og hvem vil verdens befolkning fortsat tale om 2000 år ude i fremtiden?

Det vil helt sikkert ikke være Augustus eller Herodes, og det vil heller ikke være dem, der i vores tid står på listen som de mest indflydelsesrige personer, milliardærer, virksomhedsejere eller politikere.

Deres indflydelse, hvor stor den end ser ud her og nu, er flygtig og glemt om nogle generationer.

Men det er det lille sårbare barn født for 2000 år siden under ydmyge forhold i en stald langt væk fra magtens centrum, som folk i fremtidige generationer efter generationer vil tale om. Men hvorfor dog egentlig?

Fordi det lille barn forandrede verdenen radikalt. Ikke ved hjælp af menneskelig magt og indflydelse. Heller ikke via politisk arbejde og lovgivning. Ej heller ved at have mange penge og mulighed for fx at investere dem i ejendomme eller virksomheder. Men hvad er da større i verdenen end selv de mest magtfulde mænds indflydelse, og som er til stede i det lille barn i krybben?

Det er kærligheden.

Ved at elske verdenen ubetinget, forandrede det lille barn i krybben vores verden for altid.

Hændelsen julenat overgår al forstand og alle magtfulde menneskers indflydelse i verdenen. For det skete i de dage, at himlen stod åben, og Gud valgte at tage bolig iblandt os mennesker. Gud har via barnet i krybben forenet sig både med menneskeheden som helhed og med hver enkelt af os. Gudsrigets glæde er derfor sårbart til stede i tro og håb i os alle. Guds egen kærlighed; Helligånden står til vores disposition, som en maskine, vi kan koble os på.

Det er som en stor motor, hvor der kun er en bevægelse, vi selv skal gøre: og det er at tilslutte os motoren, så kraften virker igennem os. Den måde man kan koble sig på motoren er ved at bede:

” Gud Helligånd, lad din kærlighed virke igennem mig.”

Er man bange for at miste magt og indflydelse, så er kærligheden, den største trussel i verdenen. Ingen diktatorer, ingen enevældige konger, ingen tyranner har overlevet på

den lange bane, for Gud har nedlagt sin guddommelige kærlighed i os mennesker, og størst af alt er kærligheden.

Det er ikke med almindelig magt og indflydelse, at verdenen forandres, det er med kærlighed, der i sin natur er afmægtig, og det kan være ganske frygtindgydende, når man nu gerne vil sætte dagsordenen og bestemme – om det så er i familien, i landet eller i verdenen.

Men til alle os, der gerne vil bestemme, lyder englenes budskab fortsat den dag i dag:

”Frygt ikke!

Se, jeg forkynder jer en stor glæde,
som skal være for hele folket:

I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren.

Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.”

Lad os derfor sammen med englen lovprise Gud.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver
én sand treeing Gud, højlovet fra første begyndelse,
nu og i al evighed.

Amen

Kirkebøn

Vi takker dig, Gud, fordi du lod føde ind i livet,
som du har skænket os.

Og vi takker for den verden, vi lever i,
og for de mennesker, vi holder af
– og dem som holder os ud.

Tak for det lys, du har tændt i vor indre mørke.
Hjælp os med at lukke døren op,
så dit lys kan skinne på vores omgivelser.

Tak fordi du til stadighed kommer til os
og vækker håb og tro, så vi berøres af dit ord.

Giv os modet til at være ydmyge,
selv om vi er bange.

Giv os troen på, at lyset altid vil sejre til sidst,
selv om vi i perioder kun kan se mørket.

Giv os frimodigheden,
til at tage imod din kærlighed
så vi selv kan give den videre til vor næste.

Vær hos den, der lider, sørger og er bange.
Hos den der er bitter, udmattet og ensom,
og hos den, der har mistet livsmodet.

Og lad den, for hvem døden er nær, mærke
din omsorg, dit nærvær og din kærlighed.

Velsign vort land og alle som opholder sig her,
dronningen og hele hendes hus,
regeringen, folketinget og domstolene,
og giv dem og alle os, at vi må gøre din vilje.

Nedbryd falske fjendebillede og fordomme.
Skab vilje til fred, dialog og forsoning,
overalt hvor der findes had, fanatisme og krig
i den store verden og i de små hjem.

Styrk og bevar din kirke og alle os i den.
Gør os til et åbent, levende og givende fællesskab.
Både her i Maribo Domkirke og ud over hele din verden.

Værn om vores familie og venner,
og alle dem, som står os nær.
(Og her kan vi hver især i stilhed
formulere vores egen bøn....)

Gud hør vor bøn og
giv os alle din nåde, fred og velsignelse.
Amen